

FACTSHEET

EERSTELIJS FORENSISCHE GENEESKUNDE IN KAART

Jaarcijfers 2023

RFG

Registratienetwerk
Forensische Geneeskunde

Forensisch medische professionals werken op het grensvlak van geneeskunde en recht. Hun medische kennis wordt onder meer toegepast ten behoeve van rechtszaken en in justitieel onderzoek. Hiernaast verlenen zij medische zorg aan arrestanten.

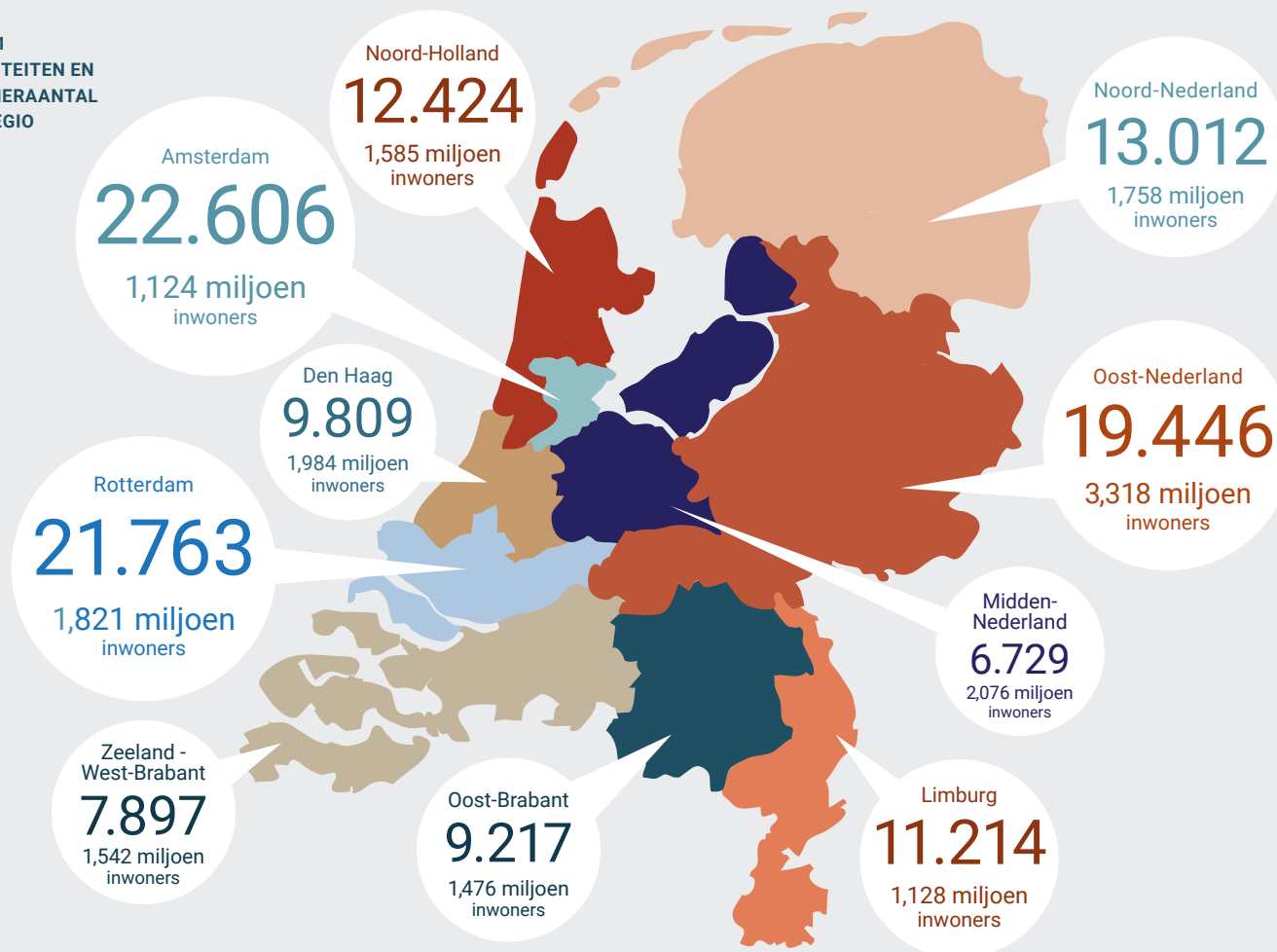
Deze factsheet gaat over het werk van de eerstelijns forensische geneeskunde. In de praktijk hebben deze artsen en verpleegkundigen de volgende hoofdtaken:

- medische zorg voor arrestanten van de politie (MAZ)
- het leveren van forensisch medische expertise (FME)
- de uitwendige lijkschouw bij lijkvinding of vermoeden van niet-natuurlijk overlijden
- de uitwendige lijkschouw bij euthanasie

In figuur 1 is het totaal van alle activiteiten (MAZ, FME, lijkschouw, euthanasie en overig) per regio te zien. Het totaal van deze activiteiten bedraagt 134.117.

Bij een aantal regio's zoals Midden-Nederland, Oost-Nederland en Den Haag worden niet alle hoofdtaken door GGD'en en Forensisch Artsen Rotterdam-Rijnmond (FARR) verricht. Dit vertaalt zich in de hier gepresenteerde cijfers.

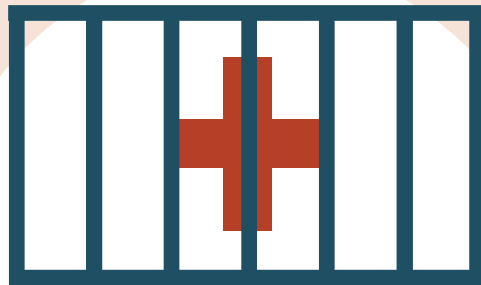
Figuur 1
ACTIVITEITEN EN
INWONERAANTAL
PER REGIO

Totaal activiteiten
134.117

Totaal inwoners
17,811
miljoen

De meeste verrichtingen vinden plaats op het gebied van de medische zorg voor arrestanten (MAZ), gevolgd door forensisch medische expertise. Voor een gedetailleerdere beschrijving van de genoemde verrichtingen wordt verwezen naar de andere factsheets uit de reeks 'Registratienetwerk Forensische Geneeskunde – Jaarcijfers 2023'.

MEDISCHE ZORG

57.576

Medische zorg voor arrestanten van de politie (MAZ)

De forensisch arts treedt op als behandelend arts voor arrestanten van de politie. De ingesloten en kunnen via de politie een consult aanvragen. Ook kan de politie zelf de forensisch arts verzoeken een persoon te onderzoeken. Daarbij gaat het vooral om de vraag of de persoon ingesloten kan worden en medische zorg ter plekke of in het ziekenhuis nodig is (medische advisering).

Forensisch Medische Expertise (FME)

Hieronder vallen onder meer de volgende taken:

Bloedafname in het kader van de Wegenverkeerswet ('rijden onder invloed') of de Wet Middenonderzoek Geweldplegers. Deze wet geeft de politie de bevoegdheid om een alcohol- en/of drugstest af te nemen bij een aanwijzing voor geweldpleging onder invloed. In 2023 waren dit 17.544 verrichtingen.

Bij **forensisch medisch letselonderzoek** wordt de forensisch arts verzocht om zijn forensisch medische expertise aan te wenden voor letselonderzoek. De bevindingen hiervan worden vastgelegd in een letselverslag. Dit verzoek kan afkomstig zijn van de politie, het Openbaar Ministerie en/of de rechtspraak, maar ook van andere partijen. Het rapport bestaat uit een weergave van de toedracht door het slachtoffer, een objectieve en systematische beschrijving van alle waargenomen letsels en een beoordeling daarvan door de arts. Daarbij wordt aangegeven hoe de letsels hebben kunnen ontstaan, wanneer de letsels kunnen zijn toegebracht en of de bevindingen overeenkomen met de opgegeven toedracht. In 2023 ging het om 3.080 verrichtingen.

Forensisch medisch onderzoek na zedendelicten wordt verricht bij delicten zoals aanranding of verkrachting. Bij het onderzoek wordt gekeken of er letsels zijn ontstaan en wordt DNA-materiaal (sperma, speeksel, haren, huidcellen) verzameld. In 2023 waren dit 774 verrichtingen.

Naast deze drie hoofdcategorieën, zijn er nog andere FME-verrichtingen. Gezien de kleine aantallen worden deze hier meegeteld, maar niet afzonderlijk beschreven.

**FORENSISCH
MEDISCHE EXPERTISE**

22.008

BLOEDAFNAME

17.544

LETSELONDERZOEK

3.080

ZEDENONDERZOEK

774

LIJKSCHOUW

13.838

De uitwendige lijkenschouw bij lijkvinding of vermoeden van niet-natuurlijk overlijden

In de meerderheid van alle sterfgevallen verricht de behandelend arts de lijkenschouw en geeft deze een verklaring van een natuurlijke dood af. Als de behandelend arts geen doodsoorzaak kan vaststellen, twijfelt aan een natuurlijke dood of als er aanwijzingen zijn voor een niet-natuurlijke dood (ongeval, verdachte letsels, mogelijke overdosis, suïcidale uitingen), wordt een forensisch arts ingeschakeld. Die treedt op als gemeentelijk lijkenschouwer. Dit is ook het geval als de identiteit van een overledene onbekend is, de plaats en/of datum van overlijden niet vaststaat ('lijkvinding') of geen behandelend arts beschikbaar is.

De uitwendige lijkenschouw bij euthanasie

Een arts die euthanasie heeft uitgevoerd, moet dit altijd direct melden bij de gemeentelijke lijkenschouwer. Euthanasie is een niet-natuurlijk overlijden. Daarom heeft de forensisch arts een taak in de lijkenschouw. Forensisch artsen zijn ervoor verantwoordelijk dat de verplichte meldingsprocedure euthanasie wordt gevolgd. Zij verrichten de schouw van het lichaam van de overledene en verzamelen alle relevante gegevens over de gevolgde procedure. Vervolgens doen zij verslag aan de officier van justitie en aan de Regionale Toetsingscommissie Euthanasie (RTE). Deze twee instanties beoordelen op basis van het verslag of aan de vereiste medische en wettelijke zorgvuldigheidscriteria is voldaan.

EUTHANASIE

9.003

31.692

Naast deze hoofdtaken worden in de regio's overige activiteiten uitgevoerd en geregistreerd. Deze activiteiten worden onder andere bepaald door regionale afspraken met stakeholders zoals politie, gemeenten, ziekenhuizen of andere zorginstellingen.

De cijfers in deze factsheet zijn afkomstig van het Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (RFG)

Het RFG is een netwerk dat voor GGD'en en de FARR (Forensisch Artsen Rotterdam-Rijnmond) gegevens verzamelt, verwerkt en rapporteert. Deze gegevens worden routinematig door artsen en verpleegkundigen vastgelegd.

Op het terrein van het forensisch medische expertise (FME), medische arrestantenzorg (MAZ) en/of lijkenschouw zijn in de 10 regio's GGD'en en een klein aantal private aanbieders actief.

Deze factsheet is gebaseerd op de data van alle GGD'en en één private aanbieder, de FARR.

Heeft u vragen over deze cijfers? Stuur dan een mail naar rfg@ggd.amsterdam.nl

Gegevens in deze publicatie kunnen gebruikt worden onder vermelding van: Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (2024). Eerstelijns forensische geneeskunde in kaart - Jaarcijfers 2023.

